اقتصاد سرآمد

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: فیروز اسماعیلی‌نژاد
قائم مقام مدیر مسئول: ولی یعقوبی
زیر نظر شورای سیاست گذاری

سردبیر: امید اسماعیلی
چاپ: کارگر
توزیع: کارو کارگر

عضو انجمن صنفی مدیران نشریات ایران
عضو انجمن روزنامه‌های غیر دولتی
عضو تعاونی مطبوعات کشور

پست الکترونیکی روزنامه (E-MAIL):
Eghtesadsaramad@gmail.com
نشانی سایت: Eghtesadsaramad.ir
کد پستی روزنامه اقتصاد سرآمد: ۱۵۵۱۷۱۶۱۱۸

نشانی دفتر مرکزی:
سهروردی شمالی پلاک ٤٥٦ واحد ۳
تلفن مرکزی روزنامه: ۸۸۷۶۹۲۲۷ - ۰۲۱
تلفکس: ۸۸۷۶۹۲۲۷

سازمان شهرستان‌ها:
تلفن تماس: ۰۲۱۶۶۹۷۳۷۱٤
۶٦٤٦١٧٧٠-٦٦٣٧٣٦٧٨ داخلی ۱۰۳
ایمیل: saramadrezaee@yahoo.com
تلگرام: ۰۹۰۲۷۸۳۳٦۲۷

شنبه ۱۵ آبان ۱۴۰۰ - شماره ۱۲۰۲

تولید، پشتیبانی ها، مانع زدایی ها

گزارش «اقتصاد سرآمد» از سیاست اقتصادی و سد مشکلات خودروسازان ایران

خودروهای وارداتی دپو شده در سال تولید و مانع زدایی‌ها

گروه مانع زدایی از تولید – با گذشت چندین سال از ورود و دپوی هزاران خودرو به دلیل مواجه با ممنوعیت واردات، با وجود صدور مصوبه‌ها و اقدام‌هایی که برای تعیین تکلیف آنها صورت گرفت، همچنان حدود ۲۲۴۹ دستگاه در گمرک مانده است. اما به تازگی گمرک ایران طی گزارشی آخرین وضعیت خودروهای دپو شده را به وزارت اقتصاد اعلام کرده و خواستار تعیین تکلیف شده است. این در حالی است که در سال «تولید، پشتیبانی ها و مانع زدایی ها» سیاست اقتصادی کشور به سمتی برود که سدی در برابر رفع مشکلات در تمامی بخش‌های فروش و خدمات وجود نداشته باشد. اما چرا این حجم از خودرو به رغم نام‌گذاری سال جاری به این عنوان در گمرک دپو شده است پاسخی است که باید به آن رسید. به گزارش اقتصادسرآمد، ماجرای خودروهای دپو شده به دولت گذشته باز می‌گردد، زمانی که بیش از ۱۲ هزار خودرو به گمرک و بنادر رسیده بود اما در سال ۱۳۹۷ به دلایلی از جمله وضعیت ارز، واردات خودرو ممنوع اعلام شد و صاحبان کالا که بخش عمده‌ای از آنها خودروها را با دریافت ثبت سفارش و مجوزهای قانونی وارد کرده بودند امکان تعیین تکلیف و ترخیص نداشتند. دبر این اساس، رایزنی‌های بسیاری از سوی صاحبان کالا و دستگاه‌های مربوطه جهت تعیین وضعیت این خودروها صورت گرفت تا این‌که در سال ۱۳۹۷ هیات وزیران طی بخشنامه‌ای شرایط تعیین تکلیف خودروها را اعلام کرد که با توجه به محدود بودن زمان بار دیگر این مهلت تا اوایل سال ۱۳۹۸ تمدید شد. با توجه به این‌که همچنان تعداد زیادی خودرو در گمرک باقی مانده بود، در بهمن‌ماه سال ۱۳۹۸ مجددا مصوبه تمدید و این روند در خردادماه سال ۱۳۹۹ تا ۲۶ شهریورماه تکرار شد. اما بعد از آن دیگر هیچ تصمیمی در مورد خودروهای مانده در گمرک اتخاذ نشد و تاکنون دولت تصمیمی در رابطه با آن نگرفته است.

نقد برخورد با خودروهای دپو شده در گمرک

مسح فرزانه کارشناس صنعت خودرو در گفتگو با اقتصادسرآمد، با انتقاد از عملکرد دولت گذشته در ترخیص کالا از گمرک که خودرو نیز بخشی از آن است، به خبرنگار ما می‌گوید: پیش از شروع سال جدید صحبت‌هایی در مورد آزادسازی واردات خودرو مطرح شد اما با گذشت زمان مشخص شد که در سال ۹۹ نیز همچنان واردات خودرو ممنوع است. در این میان اما یک مسئله مهم‌تر وجود دارد و آن ترخیص خودروهای مانده در گمرک است. گویا هنوز تعدادی خودرو در گمرک مانده و مصوبه ترخیص خودروها اجرایی نمی‌شود.

برند خودروهای دپو شده در گمرک

وی در خصوص برند خودروهای مانده در گمرک گفت: این تعداد خودروهایی که در حال حاضر در گمرک باقی مانده‌اند از برندهای سانگ‌یانگ، بورگوارد، تویوتا، رنو، ب‌ام‌و، پژو و بنز هستند. لازم به ذکر است که مشتریان باید مابه‌التفاوت قیمت‌ها را باید پرداخت کنند و عوارض نیز بر اساس سال ۹۹ خواهد بود. تقریبا بین ۳۰ الی ۵۰ درصد به قیمت‌هایی که با خریداران پیش از این طی شده بود افزوده خواهد شد. این نکته را باید گفت خودروهایی که در گمرک مانده به شدت آسیب دیده‌اند اما وظیفه شرکت‌هاست که حتما آن‌ها را سالم تحویل مشتری دهند. اگر نیاز به تعویض لاستیک یا باتری و پولیش و بهبود رنگ وجود دارد نیز باید توسط شرکت‌ها انجام شود و نباید هزینه‌ای را از خریداران دریافت کنند.

فضای گفتمان حاکمیت و بخش خصوصی دور از هم است

فرزانه ابراز داشت: همین تعداد خودروهایی که در گمرک مانده اگر آزاد شود می‌توان گفت توانسته‌ایم کار بزرگی را انجام دهیم. فضای گفتمانی در دولت و بخش خصوصی بسیار دور از هم است و یک عده کارشکنی‌های سنگین و زیادی را انجام می‌دهند. در چنین شرایطی اتفاقی برای آزادسازی واردات رخ نخواهد داد و آنقدر چنین مسائلی را گفته‌ایم اما توجه به آن نمی‌شود.

مشکلات ترخیص خودروهای دپو شده در گمرک

وی تصریح کرد: در ادامه رایزنی‌ها برای مشخص شدن سرانجام خودروهای وارداتی که از سال‌ها پیش به گمرک و بنادر رسیده و به دلایل مختلف از جمله پرونده‌های قضایی و یا عدم ثبت سفارش وضعیت مشخصی ندارند، اخیرا معاون فنی گمرک در مکاتبه‌ای با وزارت اقتصاد اعلام کرده که با توجه به پایان مهلت ماندگاری این خودروها برای اکثر آنها اظهارنامه متروکه تنظیم و در اختیار سازمان اموال تملیکی قرار گرفته است، از سویی دیگر به جریان خودروهای فاقد ثبت سفارش اشاره و اعلام کرده است که با توجه به مصوبه هیات وزیران در سال ۱۳۹۸ و استنباط وزارت صنعت، معدن و تجارت از مصوبه صادره، ثبت سفارش برای خودروهایی که قبل از ممنوعیت وارد شده بودند صادر نشده است.

گزارشی که چندی پیش از سوی ارونقی معاون فنی گمرک اعلام شد نشان داد که از ۲۲۴۹ دستگاه خودروی دپو مانده در گمرک، ۵۱ دستگاه قبلا اظهار ولی پروانه نشده بود، ۷۳ دستگاه خودروی سفارش آمریکا و ۹ دستگاه خودروهای بالای ۲۵۰۰ سی سی که در گمرک خرمشهر و منطقه آزاد اروند است، همچنین ۱۰۰ دستگاه بالای ۲۵۰۰ سی سی که در سال ۱۳۹۳ وارد و بخشی از آن مربوط به تسهیلات جانبازان بوده و ۱۰۸۹ دستگاه دارای پرونده قضایی که برای بخشی از متهمان پرونده دادنامه مبنی بر ترخیص

خودرو صادر شده است.

همچنین ۹۲۷ دستگاه فاقد ثبت سفارش و به گمرک اظهار نشده اند که همگی زیر ۲۵۰۰ سی سی است یعنی با باز شدن ثبت سفارش امکان ورود به کشور را خواهد داشت.

اصلاحیه آگهی مناقصه عمومی

پیرو آگهی درج شده در روزنامه رسمی مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۰۳ در خصوص مناقصه خرید اقلام مورد نیاز موتورخانه بازار شمس تبریزی موارد به شرح زیر اصلاح می‌گردد.

مهلت فروش اسناد مناقصه از روز پنج شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۰۶ تا روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۶/۱۰ خواهد بود.

مهلت بارگذاری مدارک از ساعت ۸ صبح روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۱۱ تا ۸ صبح روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۲ خواهد بود.

سپرده شرکت در مناقصه بصورت فیزیکی تا ساعت ۱۱ قبل از ظهر روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۲ به دبیر خانه شهرداری مرکز تحویل داده شود.

تاریخ بازگشایی ساعت ۱۴/۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۲ خواهد بود.

اداره کل ارتباطات و امور بین الملل شهرداری تبریز

آگهی مزایده عمومی (نوبت دوم)

شماره: ۵۰۰۰۰۹۴۸۳۹۰۰۰۰۴
تاریخ: ۱۴۰۰/۰۸/۱۲

شهرداری ارومیه در نظر دارد به استناد ماده ۳۰ آئین نامه معاملاتی شهرداری ارومیه نسبت به برگزاری مزایده عمومی به شرح ذیل از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir اقدام نماید. از کلیه متقاضیان واجد شرایط دعوت بعمل می آید در مزایده ذیل به شرح مشخصات اعلامی در این آگهی شرکت و ارائه قیمت نمایند. لازم بذکر است کلیه مراحل برگزاری مزایده از دریافت اسناد تا ارائه پیشنهاد قیمت مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) انجام خواهد شد. لذا لازم است مزایده گران در صورت عدم عضویت قبلی مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی را جهت شرکت در مزایده محقق سازند.

۱- **موضوع مزایده** : واگذاری یک باب غذاخوری شهرداری واقع در خیابان شهید مدنی ۲ جنب دبیرستان ۱۵ خرداد

۲- **مبلغ کل مزایده:** ۵/۵۲۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال (پنج میلیارد و پانصد و بیست میلیون ریال) به صورت اجاره از طریق مزایده عمومی به شرح جدول ذیل اقدام نماید.

۳- **مدت مزایده:** سه سال شمسی از تاریخ ابلاغ قرارداد

۴- **تاریخ دریافت اسناد مزایده:** از ساعت ۸ روز پنجشنبه مورخه ۱۴۰۰/۰۸/۱۳ تا ساعت ۱۴ روز چهارشنبه مورخه ۱۴۰۰/۰۸/۱۹ در بستر سامانه ستاد به آدرس: www.setadiran.ir مراجعه نمایند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۸/۱۳ **تاریخ انتشار نوبت دوم:** ۱۴۰۰/۰۸/۱۵

مهدی زاده – شهردار ارومیه

آگهی مزایده عمومی (نوبت دوم)

شماره: ۵۰۰۰۰۹۴۸۳۹۰۰۰۰۵
تاریخ: ۱۴۰۰/۰۸/۱۲

شهرداری ارومیه در نظر دارد به استناد ماده ۳۰ آئین نامه معاملاتی شهرداری ارومیه نسبت به برگزاری مزایده عمومی به شرح ذیل از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir اقدام نماید. از کلیه متقاضیان واجد شرایط دعوت بعمل می آید در مزایده ذیل به شرح مشخصات اعلامی در این آگهی شرکت و ارائه قیمت نمایند. لازم بذکر است کلیه مراحل برگزاری مزایده از دریافت اسناد تا ارائه پیشنهاد قیمت مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) انجام خواهد شد. لذا لازم است مزایده گران در صورت عدم عضویت قبلی مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی را جهت شرکت در مزایده محقق سازند.

لازم به ذکر می باشد شرکت کنندگان محترم جهت کسب اطلاعات بیشتر می توانند به سایت شهرداری ارومیه به آدرس www.urmia.ir مراجعه نمایند.

۱- **موضوع مزایده:** واگذاری اجاره محل جایگاههای CNG شهرداری

۲- **مبلغ کل مزایده:** اطلاعات دقیق برابر اسناد موجود در سامانه ستاد.

۳- **مدت قرارداد** : یک ۱ سال

۴- **تاریخ دریافت اسناد مزایده:** از ساعت ۸ روز پنجشنبه مورخه ۱۴۰۰/۰۸/۱۳ تا ساعت ۱۴ روز چهارشنبه مورخه ۱۴۰۰/۰۸/۱۹ در بستر سامانه ستاد به آدرس: www.setadiran.ir مراجعه نمایند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۸/۱۳ **تاریخ انتشار نوبت دوم:** ۱۴۰۰/۰۸/۱۵

مهدی زاده – شهردار ارومیه

خطرات مسمومیت به علت استفاده غیر اصولی دارو؛

شفابخش هایی که مرگ هدیه می‌کنند!

روابط عمومی دانشگاه علوم پزشکی مازندران در راستای اطلاع‌رسانی و ارتقاء سطح آگاهی مردم دیار همیشه‌سبز مازندران نسبت به میزان سلامتی خود و حفظ این گوهر ارزشمند دست به امری مهم زده و با ترویج فرهنگ خود مراقبتی سعی بر بالا بردن سطح سلامت مردم مازندران دارد. با توجه به اینکه شعار هفته پیشگیری از مسمومیت ها در سال جاری، با عنوان "پیشگیری از مسمومیت در همه گیری کرونا" و "با افزایش آگاهی، مانع مسمومیت دارویی شویم" می باشد، مسمومیت های ناشی از داروها را مورد بررسی قرار داده است.

امروزه بیش از هر زمانی دسترسی به انواع مواد شیمیایی مثل سموم، داروها، مواد ضدعفونی کننده، رنگ‌ها، شوینده‌ها، کودها، حشره‌کش‌ها و... بدون برخورداری از اطلاعات کافی از شیوه درست مصرف، نگهداری و خطرات ناشی از آنها افزایش یافته است.

استفاده غیر اصولی از این مواد هرساله موجب بروز موارد زیادی از مسمومیت‌ها می‌شود. اگرچه بسیاری از مسمومیت‌ها با دریافت درمان‌های لازم و به موقع تحت کنترل در آمده و بهبود می‌یابند، اما مواردی از آنها با آسیب‌های جبران ناپذیر برای سلامت و اقتصاد جامعه همراه هستند.

در این‌باره گفتگویی با دکتر ابراهیم صالحی فر استاد و عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی مازندران و عضو کمیته ملی تجویز و مصرف منطقی داروها و دکتر مینا امینی رئیس دفتر تحقیق و توسعه دانشگاه علوم پزشکی مازندران در مورد مسمومیت‌های دارویی انجام داده ایم که در زیر می خوانید:

دکتر ابراهیم صالحی فر استاد و عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی مازندران و عضو کمیته ملی تجویز و مصرف منطقی داروها درباره تعریف مسمومیت گفت: مسمومیت زمانی رخ می دهد که فرد در معرض ماده ای قرار گیرد که می تواند به سلامتی وی آسیب برساند و یا جان او را در معرض خطر قرار دهد.

جذب ماده سمی می‌تواند از راه‌های زیر صورت بگیرد:

- استنشاق نوعی گاز، بخار، دود یا گرد و غبار
- دستگاه گوارشی (خوردن یا آشامیدن)
- تماس پوستی(از طریق انتشار از اپی‌درم و یا عبور از زخم یا سوختگی)
- تزریق در خون

به نقل از سازمان پزشکی قانونی در طی سال های اخیر همه ساله ۶۰۰۰ تا ۷۵۰۰ نفر از هموطنانمان در اثر بروز انواع مسمومیت جان باخته اند. بیشترین مسمومیتی که در این سالها منجر به فوت شده است، مسمومیت ناشی از سوء مصرف مواد مخدر و محرک بوده است. به این ترتیب که بین ۵۰ تا ۶۵ درصد از مرگ و میر در هر سال به دلیل استعمال مواد مخدر، محرک و الکل و عوارض ناشی از آن حادث شده است. رتبه بعدی مرگ و میر ناشی از مسمومیت در سالهای اخیر به میزان ۲۰ درصد و در اختیار انواع سموم از قبیل قرص برنج، سموم دفع آفات نباتی، الکل، جونده کش ها و سیانور و دیگر سموم بوده است این در حالیست که قرص برنج به تنهایی عهده دار ۱۱ درصد از کل مرگ و میرهای ناشی از مسمومیت می باشد. همه ساله مسمومیت ناشی از منوکسیدکربن عامل ۱۰ تا۱۳ درصد از مرگهای ناشی از مسمومیت می باشد و با توجه به آغاز فصل سرما، باید به این نکته توجه بیشتری نمود.

دکتر ابراهیم صالحی فر استاد و عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی مازندران و عضو کمیته ملی تجویز و مصرف منطقی داروها درباره شایع ترین علت بروز مسمومیت گفت: شایع‌ترین علت بروز مسمومیت در جهان، مسمومیت دارویی می‌باشد که در میان مسمومیت‌های دارویی نیز، مسمومیت با داروهای گروه بنزودیازپین، مسکن های غیرمخدر، داروهای ضدافسردگی، داروهای آنتی سایکوتیک، دیگوکسین و داروهای قلبی و داروهای آمفتامین و محرک اعصاب مرکزی رایج ترند.

وی افزود: مسمومیت سهوی و عمدی دو نوع شایع مسمومیت دارویی هستند. در مسمومیت سهوی دارو به اشتباه مصرف می‌شود. عمدتاً کودکان و حتی در برخی موارد بزرگسالان و سالمندان در معرض خطر این نوع مسمومیت ها قرار دارند.

در مسمومیت عمدی فرد آگاهانه و عمدی داروی بیش از حد مصرف می‌کند. معمولاًداروهایی که در منزل نگهداری می‌شوند مثل قرص‌های آرام بخش و اعصاب از جمله داروهای مصرفی در این دسته هستند.

عضو کمیته ملی تجویز و مصرف منطقی داروها در ادامه اظهارکرد: مسمومیت دارویی می‌تواند به دلیل مصرف بیش از حد داروهای تجویز شده یا داروهایی که نیاز به تجویز پزشک ندارند و همچنین در اثر سوءمصرف داروها (اعتیاد) ایجاد شوند. البته گاهی حتی استفاده از داروهایی که به قصد درمان فرد تجویز شده‌اند، در همان مقدار مجاز مصرفی، ممکن است به دلایلی مانند وجود بیماری‌های زمینه‌ای در ارگان‌های دفعی نظیر کبد و کلیه، مصرف هم‌زمان بیش از یک دارو و اختلالات ژنتیکی، منجر به بروز مشکلات در فرد و مسمومیت دارویی شوند. بدیهی است فاصله زمانی بین مسموم شدن و درمان مناسب، جهت جلوگیری از آسیب جدی یا مرگ، بسیار حیاتی است. برای کم کردن این فاصله زمانی بهتر است شماره تلفن های مراکز کنترل مسمومیت یا مرکز اورژانس (شماره تماس ۱۱۵) نزدیک محل زندگی خود را یادداشت کنید و در دسترس همه اعضای خانواده قرار دهید.

دکتر ابراهیم صالحی فر یادآور شد: با استناد به بررسی انجام شده در معاونت غذا و دارو، طی ده سال اخیر (۱۳۹۰ – ۱۳۹۹)، از مجموع ۵۳۴۶۶ مورد مسمومیت ثبت شده، مسمومیت دارویی در استان مازندران، ۵۸ درصد از کل آمار را به خود اختصاص داده است.

آیا دارو می تواند موجب بیماری شود؟

دکتر مینا امینی در مورد اینکه آیا دارو می‌تواند موجب بیماری شود بیان کرد: زمانی که داروها به درستی تجویز شوند و دوز مناسب مصرف نیز رعایت شود، معمولا برای سلامت مفید خواهند بود اما عدم انتخاب داروی متناسب با بیماری یا افراط در مصرف می‌تواند تهدیدی جدی محسوب شود. مصرف دوز زیاد دارو عوارض مختلفی در پی دارد که ماهیت و شدت آن با توجه به عوامل مختلفی مانند ماده مؤثره دارو، مقدار مصرف شده، سن و وضعیت سلامت فرد، سرعت اقدام درمانی مناسب و... متغیرخواهد بود.

در بیشتر موارد، علائم مسمومیت دارویی مشابه دیگر ناراحتی‌های جسمی است و به همین دلیل غالبا در مراجعه به مراکز درمانی تاخیر دیده می‌شود. عدم تعادل، تاری دید، حالت تهوع، استفراغ، خواب آلودگی، سرگیجه و از دست‌دادن هوشیاری مهم‌ترین علائم اولیه مصرف زیاد دارو یا مسمومیت دارویی است که در موارد حادتر می تواند منجر به نارسایی کلیوی و تنفسی، هپاتیت، خونریزی گوارشی، اختلالات عصبی و... شود و حتی کما یا فوت را در پی داشته باشد. توجه به برخی توصیه‌ها و رعایت اقدامات مناسب برای کاهش قابل توجه مسمومیت‌های دارویی ضروری است.

مسمومیت دارویی چه زمانی اتفاق می افتد؟

در ادامه این داروساز در مورد این که وقوع مسمومیت دارویی چه زمانی اتفاق می افتد گفت:

۱-زمانی که یک دارو بیشتر از مقدار درمانی مصرف شود.

۲-زمانی که فرد، به دلیل ابتلا به نارسایی کبدی و کلیوی و ... نمی‌تواند دارو را متابولیزه و دفع کند.

۳-دوز دارو با توجه به وزن و سن بیمار تجویز نشده باشد.

چه کسانی بیشتر در معرض خطر مسمومیت دارویی هستند؟

دکتر امینی در مورد اینکه چه کسانی بیشتر در معرض خطر مسمومیت دارویی هستند و علت بروز مسمومیت دارویی می‌گوید: سالمندان بیشتر از سایر افراد در معرض این خطر بوده، پس از آن‌ها در افرادی که در سن ۵۰-۴۰ سالگی هستند نیز مسمومیت شایع است ولی افراد جوان معمولاً علایم را به خوبی تحمل می‌کنند. همچنین افرادی که اختلالات کبدی و کلیوی دارند، در معرض بیشتر خطر مسمومیت قرار دارند. کودکان زیر ۵ سال، نیز پرخطرترین گروه سنی از نظر بروز مسمومیت هستند.

علت مسمومیت دارویی چیست؟

دکتر امینی در خصوص علت مسمومیت اظهار داشتند که بیشتر داروها توسط کبد و کلیه متابولیزه و حذف می‌شوند، عملکرد کلیه وابسته به سن بوده و معمولاً از دهه ۳۰ زندگی به تدریج، این عملکرد دچار مشکل می‌شود. همچنین زمانی که با افزایش سن توده عضلانی تحلیل رفته و چربی جایگزین آن می شود، توانایی کبد و کلیه برای پاکسازی دارو کاهش می‌یابد.

توصیه به پزشکان

در صورت مشاهده علایم، پیش از تجویز دارو برای برطرف شدن علایم، داروهای بیمار که توسط پزشکان مختلف تجویز شده و مصرف می شود بررسی شود، در صورت نیاز، سطح دارو در خون توسط تست‌های تشخیصی پایش شود. تست‌های تشخیصی می‌تواند سطح بسیاری از داروها مثل لووتیروکسین، وارفارین، آنتی بیوتیک ها و دیگوکسین را پایش کند.

در صورت نیاز دوز دارو توسط پزشک تعدیل شود.

پزشکان در نظر داشته باشند که دوزهای ذکر شده در کتاب‌های مرجع برای بیماران، برای افراد جوان ذکر شده است، در صورت مسن بودن بیمار و یا مشکلات کبدی- کلیوی باید دوز دارو تعدیل شود.

توصیه به بیماران

بیمارانی که به پزشکان مختلفی مراجعه می‌کنند، حتماً در مراجعه به پزشک سایر داروهای تجویز شده را همراه داشته باشند تا از تجویز داروهای مشابه اجتناب شود. در مورد استفاده از داروها به صورت OTC، با پزشک یا داروساز خود مشورت نمایند.

پیش از استفاده از دارو، بروشور داخل جعبه دارو را مطالعه کنند و علائم را درنظر داشته باشند تا در صورت بروز علایم، متوجه شوند.

راهکارهای لازم جهت پیشگیری از مسمومیت دارویی

۱. از مصرف دارو بدون تجویز پزشک خودداری کرده و داروهای تجویز شده را طبق دستور پزشک یا داروساز مصرف‌کنید.

۲. به تاریخ انقضای داروها توجه کنید و از مصرف داروهای تاریخ گذشته بپرهیزید.

۳. در ترکیبات بسیاری از داروهای سرماخوردگی، استامینوفن وجود دارد. در نتیجه مصرف همزمان داروی استامینوفن با داروهای سرماخوردگی می تواند احتمال سمیت کبدی را افزایش دهد. قبل از مصرف همزمان این دو دارو در مورد دوز مصرفی آنها با پزشک یا داروساز مشورت کنید. یا در مصرف همزمان برخی از مسکن ها نظیر نوافن که شامل (کافئین، ایبوپروفن، استامینوفن) و سایر موارد مشابه، امکان مسمومیت با هریک از اجزا وجود دارد. ۴. در مسمومیت های دارویی می توان تا حدود ۸ ساعت پس از مصرف دارو فرد را وادار به استفراغ کرد اما القای استفراغ در افراد با اختلال هوشیاری، کودکان، خانم های باردار و بیماران قلبی عروقی توصیه نمی شود. همچنین اگر مسمومیت با داروهای اعصاب و روان ایجاد شده باشد، نباید فرد را وادار به استفراغ کرد. علائم این نوع مسمومیت معمولا با تاخیر رخ می دهد. بنابراین لازم است فرد حداقل تا ۲۴ ساعت در مرکز درمانی تحت نظرباقی‌بماند. ۵. از افزایش خودسرانه دوز دارو اجتناب کنید. این کار نه تنها به روند بهبود سرعت نمی بخشد، بلکه شما را در معرض خطر عوارض مسمومیت دارویی قرار می‌دهد. ۶. در ترکیبات بعضی مکمل های دارویی موجود در بازار، آهن وجود دارد. در نتیجه مصرف همزمان این مکمل ها با فرآورده های آهن دار می تواند منجر به افزایش سطح آهن در بدن شود. قبل از مصرف همزمان این دو فرآورده در مورد دوز مصرفی آن‌ها با پزشک یا داروساز مشورت کنید.

۷. مصرف داروهای کم خطر نیز می تواند در مقادیر بالا خطرناک باشد. به خصوص اگر مصرف کننده کودک یا مسن باشد.

۸. بسته داروهای مصرفی افراد مبتلا به افسردگی، اختلالات روانی و افراد با سابقه خودکشی را دور از دسترس آنها قرار دهید و بر دوز مصرفی آنها نظارت دقیق داشته باشید.

۹. افراد مسن ممکن است به دلیل تشابه اسمی یا ظاهری داروها (استامینوفن و استازولامید، لورا تادین و لواستاتین و ...)، ابتلا به آلزایمر، ناخوانا بودن دوز مصرفی ذکر شده روی بسته دارو و ... در مصرف داروهای خود دچار اشتباه شوند. بنابراین لازم است بر مصرف دارو توسط آنها نظارت داشته باشید. استفاده از جعبه های تقسیم بندی شده دارو بر حسب زمان صبح، ظهر و شب نیز می تواند در این زمینه کمک کننده باشد.

۱۰. اگرچه مسمومیت دارویی همیشه منجر به مرگ نمی‌شود اما مصرف مقادیر بالای بعضی داروها می تواند با صدمات دائمی کبد و کلیه همراه باشد. برای مثال مصرف خودسرانه و مکرر استامینوفن برای کاهش درد یا تب می تواند منجر به آسیب کبدی شود.

۱۱. در صورت بروز مسمومیت دارویی تعمدی یا اتفاقی، بلافاصله با اورژانس یا شماره تلفن مرکز اطلاع رسانی داروها و سموم (۱۹۰) تماس بگیرید و داروهای مصرفی بیمار را با او به مرکز درمانی ببرید. در صورت هوشیاری فرد مسموم نیز باید نام داروهای مصرفی و دوز هر یک را از او بپرسید و به کادر درمانی اطلاع دهید.

۱۲. در صورت ابتلا به بیماری های زمینه ای، گاهی اوقات مصرف دارو در دوز تجویز شده توسط پزشک نیز می تواند سلامت فرد را به خطر بیندازد. تداخلات دارویی هم در بعضی موارد با خطر مسمومیت همراه هستند. بنابراین حتما باید پزشک خود را قبل از تجویز دارو از تمام بیماری های زمینه ای و داروهای مصرفی خود آگاه کنید.

۱۳. بعضی داروهای گیاهی در صورت مصرف بیش از حد یا نابجا می توانند منجر به مسمومیت های خطرناک شوند. مردم می بایست توجه ویژه ای به این دسته داروها داشته باشند. زیرا گیاهان دارویی نیز مانند داروهای شیمیایی در مصرف نابه‌جا یا طولانی مدت می‌توانند عوارض جانبی در فرد ایجاد کنند. مصرف گیاهان دارویی در قالب جوشانده ها، دمنوش ها، عرقیات و ... بهتر است تحت نظارت فرد متخصصی انجام گیرد، چرا که افراط و تفریط در مصرف می تواند باعث آسیب های مختلف شود.

۱۴. مصرف خوراکی مایع بخور اوکالیپتوس حتی در مقادیر کم می‌تواند بسیار خطرناک باشد. در صورت وقوع این نوع مسمومیت از القای استفراغ خودداری کرده و مصدوم را به سرعت به بیمارستان منتقل کنید.

داروهایی که دارای پتانسیل بالا برای مسمومیت دارویی هستند

ضد انعقادها (وارفارین، آسپرین، کلوپیدوگرل)، ضد دیابت‌ها (انسولین، متفورمین، گلیبوراید، گلی‌پیزاید)، داروهای با شاخص درمانی (TI) باریک (دیگوکسین، فنی توئین، لیتیوم، تئوفیلین، والپروئیک اسید)

سایر داروها: باربیتورات‌ها، فلورازپام، مپروبامات، پنتازوسین، آلکالوئیدهای بلادونا، دی سیکلومین، هیوسیامین، آمی تریپتلین، ایمی‌پرامین.

سایر پیشنهادات جهت پیشگیری از بروز مسمومیت دارویی

داروها مطابق توصیه پزشک و یا داروساز مصرف گردد و از مصرف خودسرانه داروها بدون تجویز پزشک، خودداری شود.

از فروش داروهای بدون نسخه نظیر داروهای موثر بر اعصاب (بنزودیازپین‌ها و ...) شدیداً پرهیز گردد.

در صورت الکترونیکی شدن نسخه‌نویسی، در مراجعه بیمار به پزشک و داروساز، لیست کامل داروهای تجویزی برای بیمار در اختیار پزشک و داروساز قرار خواهد گرفت و این عمل کمک بزرگی به تشخیص درست و تجویز داروی مناسب با دوز مناسب خواهد بود. جهت برنامه‌ریزی آموزشی و بالا بردن سطح آگاهی مردم و گروه پزشکی نسبت به امر مصرف بهینه دارو و تجویز منطقی به وسیله اطلاع رسانی از طریق رسانه‌ها و اجرای برنامه‌های آموزشی به منظور فرهنگ سازی و اشاعه فرهنگ صحیح استفاده از دارو در بین مردم تلاش شود.